II

(Forberedende retsakter)

KOMMISSIONEN

Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af rammekonventionen om klimaændringer

(93/C 44/01)

KOM(92) 508 endelig udg.

(Forelagt af Kommissionen den 15. december 1992)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

Under henvisning til Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 130 S,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet [1],

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg [2], og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Fællesskabet deltog i forhandlingerne [3] i den Mellemstatslige Forhandlingskomité for Klimaændringer, nedsat af De Forenede Nationers generalforsamling [4] med henblik på udarbejdelse af en rammekonvention om klimaændringer;

(2) under De Forenede Nationers konference om miljø og udvikling i Rio de Janeiro, den 3. til 14. juni 1992, undertegnede Fællesskabet rammeprogrammet om klimaændringer;

(3) målet med denne konvention er at stabilisere koncentrationerne af drivhusgasser i atmosfæren på et niveau, der kan forhindre farlige antropogene forstyrrelser af klimasystemet, og dette mål er i overensstemmelse med Fællesskabets politik på dette område;

(4) i Rådets konklusioner af 24. oktober 1990 hedder det, at Det Europæiske Fællesskab og medlemsstaterne har vedtaget at træffe foranstaltninger til at stabilisere de samlede CO_2-emissioner på 1990-niveauet i Fællesskabet som helhed inden udgangen af år 2000;

(5) dette mål kan kun nås, hvis også andre lande træffer sådanne foranstaltninger;

(6) i henhold til konventionens artikel 22 kan konventionen ratificeres, accepteres eller godkendes af stater og regionale organisationer for økonomisk integration;

(7) i medfør af artikel 130 R er et af Fællesskabets mål at beskytte miljøet, hvilket omfatter foranstaltninger til imødegåelse af klimaændringer; forebyggende foranstaltninger med henblik herpå må træffes på internationalt plan;

(8) Fællesskabet og dets medlemsstater deler kompetence på de områder, konventionen omfatter; det er nødvendigt, at Fællesskabet og medlemsstaterne bliver kontraherende parter, så alle forpligtelser i henhold til konventionen kan opfyldes forsvarligt;

(9) for at opfylde konventionens emissionsstabiliseringsmål må Fællesskabet blive kontraherende part i konventionen og påtage sig de relevante opgaver, da ikke alle medlemsstaterne er i stand til at opfylde målet hver for sig;

(10) i betragtning af at der må handles hurtigt, er det vigtigt, at Fællesskabet og medlemsstaterne snarest

(1) Rådets konklusioner af 4. februar 1992, ikke offentliggjort i Tidende.

(2) Resolution 45/212 fra De Forenede Nationers Generalforsamling af 19. december 1990 om beskyttelse af det globale klima for den nuværende og de kommende generationer.

- muligt fuldfører procedurerne med ratifikation eller godkendelse af konventionen;

(11) det er ønskeligt, at Fællesskabet og dets medlemsstater om muligt deponerer deres ratifikations-, accept- eller godkendelsesinstrumenter samtidig —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Rammekonventionen om klimaændringer, undertegnet i Rio de Janeiro i juni 1992, vedtages hermed af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab.

Konventionens tekst er knyttet som bilag I til denne beslutning.

Artikel 2

1. På vegne af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab deponerer formanden for Rådet godkendelsesinstrumentet hos De Forenede Nationers generalsekretær i medfør af konventionens artikel 22, stk. 1.

2. Samtidig deponerer formanden i medfør af konventionens artikel 22, stk. 3, erklæringen om Fællesskabets kompetence, som anført i bilag II til denne beslutning, samt teksten til erklæringen i bilag III til denne beslutning.

Artikel 3

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til, at medlemsstaternes og Fællesskabets ratifikations- eller godkendelsesinstrumenter deponeres senest den 30. juni 1993 og så vidt muligt samtidigt.

2. Medlemsstaterne underretter senest den 30. april 1993 Kommissionen om deres beslutning om at ratificere konventionen eller, alt efter omstændighederne, den sandsynlige dato for afslutningen af disse procedurer. Kommissionen vælger, i samarbejde med medlemsstaterne, en dato for samtidig deponering af disse instrumenter.

Artikel 4

Denne beslutning er rettet til medlemsstaterne.

BILAG I

Bilag I til komitéens rapport

DE FORENEDE NATIONERS RAMMEKONVENTION OM KLIMAÆNDRINGER

PARTERNE I DENNE KONVENTION —

SOM ERKENDER, at ændringer i jordens klima og de skadelige virkninger heraf er et problem for hele menneskeheden,

SOM ER BETÆNKELIGE VED, at menneskelige aktiviteter har medført en væsentlig stigning i atmosfærens koncentrationer af drivhusgasser, at disse stigende koncentrationer forstærker den naturlige drivhuseffekt, og at dette i gennemsnit vil medføre en yderligere opvarmning af jordens overflade og atmosfære, hvilket kan få negative følger for de naturlige økosystemer og menneskeheden,

SOM MÆRKER SIG, at størstedelen af de fortidige og de nuværende globale emissioner af drivhusgasser stammer fra industrilande, at emissionerne pr. indbygger i udviklingslandene stadig er relativt lave, og at udviklingslandenes andel i de globale emissioner vil vokse som følge af deres stræben efter at opfylde deres sociale og udviklingsmæssige behov,

SOM ER KLAR OVER, hvilken rolle og betydning dræn og reservoirer for drivhusgasser har i terrestriske og marine økosystemer,

SOM MÆRKER SIG, at prognoser for klimaændringer er behæftet med mange usikkerhedsmomenter, navnlig med hensyn til hvornår de kan indtræde, og deres omfang og regionale fordeling,

SOM ERKENDER, at der som følge af klimaændringernes globale karakter er behov for, at alle landene samarbejder videst muligt og deltager i en effektiv og hensigtsmæssig international indsats, i overensstemmelse med deres fælles, men differentierede ansvar, deres respektive muligheder samt deres sociale og økonomiske vilkår,

DER MINDER OM de relevante bestemmelser i erklæringen fra De Forenede Nationers Konference om det menneskelige miljø, vedtaget i Stockholm den 16. juni 1972,

SOM ENDVIDERE MINDER OM, at landene, i overensstemmelse med De Forenede Nationers Pagt og principperne i international ret, har suveræn ret til at udnytte deres egne ressourcer i henhold til deres egen miljø- og udviklingspolitik og ansvar for at sikre, at aktiviteter, der hører under deres jurisdiktion eller kontrol, ikke forårsager miljøskader i andre lande eller områder uden for grænserne for deres nationale jurisdiktion,

SOM PÅ NY BEKRÆFTER princippet om landenes suverænitet i internationalt samarbejde om imødegåelse af klimaændringer,

SOM ERKENDER, at landene bør vedtage effektive miljølove, at standarder, forvaltningsmålsætninger og prioriteringer på miljøområdet bør afspejle de miljø- og udviklingsforhold, de gælder for, og at de standarder, der anvendes af nogle lande, kan være uhensigtsmæssige og behæftet med urimelige økonomiske og sociale omkostninger for andre lande, navnlig udviklingslandene,

SOM MINDER OM bestemmelserne i Generalforsamlingens resolution 44/228 af 22. december 1989 om De Forenede Nationers Konference om Miljø og Udvikling og resolution 43/53 af 6. december 1988, 44/207 af 22. december 1989, 45/212 af 21. december 1990 og 46/169 af 19. december 1991 om beskyttelse af det globale klima for de nuværende og kommende generationer,

SOM LIGELEDES MINDER OM bestemmelserne i Generalforsamlingens resolution 44/206 af 22. december 1989 om de mulige negative virkninger, som en stigning i havenes vandstand vil kunne få på øer og kystområder, navnlig lavtliggende kystområder, samt om de relevante bestemmelser i Generalforsamlingens resolution 44/172 af 19. december 1989 om gennemførelse af handlingsplanen til bekæmpelse af ørkendannelse,

SOM ENDVIDERE MINDER OM Wienerkonventionen om beskyttelse af ozonlaget, 1985, og Montreal-protokollen om stoffer, der nedbryder ozonlaget, 1987, tilpasset og ændret den 29. juni 1990,

SOM MÆRKER SIG ministererklæringen fra den anden verdensklimakonference, vedtaget den 7. november 1990,

SOM ER KLAR OVER det værdifulde analysearbejde vedrørende klimaændringer, som mange lande er i færd med at gennemføre, og de vigtige bidrag med hensyn til udveksling af forskningsresultater og samordning af forskningsarbejdet, som ydes af Den Meteorologiske Verdensorganisation, De Forenede Nationers Miljøprogram samt andre organer, organisationer og instanser under De Forenede Nationer, såvel som andre internationale og mellemstatslige organer,

SOM ERKENDER, at foranstaltninger til at forstå og imødegå klimaændringer vil få størst virkning i miljømæssig, social og økonomisk henseende, hvis de bygger på relevante videnskabelige, tekniske og økonomiske overvejelser og løbende tages op til genvurdering i lyset af nye resultater på disse områder,

SOM ERKENDER, at visse foranstaltninger til at imødegå klimaændringer kan være økonomisk berettigede i sig selv, og at de også kan bidrage til at løse andre miljøproblemer,

SOM TILLIGE ERKENDER, at industrilandene bør træffe øjeblikkelige foranstaltninger, der er tilpasset forholdene og baseret på klart opstillede prioriteringer, som et første skridt henimod samlede strategier på globalt, nationalt og, hvor aftalt, regionalt plan, hvori der tages hensyn til samtlige drivhusgasser og deres respektive andel i forøgelsen af drivhuseffekten,

SOM ENDVIDERE ERKENDER, at lavtliggende lande og små øriger, lande med lavtliggende kystområder, aride og semi-aride områder og områder, der trues af oversvømmelser, tørke og ørkendannelse, samt udviklingslande med følsomme bjergøkosystemer, er særligt sårbare over for de skadelige virkninger af klimaændringer,

SOM ERKENDER de særlige vanskeligheder, som foranstaltninger til begrænsning af drivhusgasemissionerne vil medføre for de lande, herunder navnlig udviklingslande, hvis økonomi i særlig høj grad afhænger af fremstilling, anvendelse og eksport af fossilt brændsel,

SOM BEKRÆFTER, at indgreb mod klimaændringer på integreret vis bør samordnes med den sociale og økonomiske udvikling for at undgå negative konsekvenser for denne udvikling, idet der fuldt ud tages hensyn til udviklingslandenes legitime prioriterede behov for at realisere en bæredygtig økonomisk vækst og bekæmpe fattigdommen,

SOM ERKENDER, at alle lande, herunder navnlig udviklingslandene, må have adgang til de ressourcer, der kræves til en bæredygtig social og økonomisk udvikling, og at udviklingslandenes energiforbrug nødvendigvis må stige, hvis dette mål skal nås, idet der samtidig tages hensyn til mulighederne for at øge energieffektiviteten og bekæmpe drivhusgasemissionerne generelt, bl.a. ved at anvende ny teknologi på vilkår, som gør en sådan anvendelse fordelagtig i økonomisk og social henseende,

SOM ER FAST BESLUTTET PÅ at beskytte klimasystemet for de nuværende og kommende generationer —

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE:

Artikel 1

Definitioner [1]

I denne konvention forstås ved:

1. »Skadelige virkninger af klimaændringer«: ændringer i det fysiske miljø eller i biota, der skyldes klimaændringer, og som har betydelige skadelige virkninger på naturlige og forvaltede økosystemers sammensætning, modstandsdygtighed eller produktivitet, på de socioøkonomiske systemers levedygtighed eller på menneskers sundhed og velfærd.

2. »Klimaændringer«: klimaændringer, som ikke kan tilskrives naturlige klimavariationer iagttaget gennem sammenlignelige tidsrum, og som direkte eller indirekte kan tilskrives menneskelige aktiviteter, der ændrer sammensætningen i jordens atmosfære.

3. »Klimasystem«: atmosfæren, hydrosfæren, biosfæren og geosfæren, samt vekselvirkningerne mellem disse.

4. »Emissioner«: udslip i atmosfæren af drivhusgasser og/eller forløbere for disse gasser i et givet geografisk område og i et givet tidsrum.

5. »Drivhusgasser«: de, både naturlige og menneskeskabte, gasformige bestanddele af atmosfæren, som absorberer og genudsender infrarød stråling.

[1] Titlerne på artiklerne er kun medtaget som hjælp for læseren.

6. »Regional organisation for økonomisk integration«: en organisation oprettet af suveræne stater i et givet område, som har kompetence på de af konventionen eller dennes protokoller omfattede områder, og som, efter organisationens egne bestemmelser, er behørigt bemyndiget til at undertegne, ratificere, acceptere, godkende eller tiltræde konventionen eller protokollerne hertil.

7. »Reservoir«: en eller flere dele af klimasystemet, hvor en drivhusgas eller en forløber for en drivhusgas findes ophobet.

8. »Dræn«: enhver proces, aktivitet eller mekanisme, hvorved en drivhusgas, en aerosol eller en forløber for en drivhusgas fjernes fra atmosfæren.

9. »Kilde«: enhver proces eller aktivitet, hvorved en drivhusgas, en aerosol eller en forløber for en drivhusgas frigives i atmosfæren.

Artikel 2

Formål

Endemålet med denne konvention og alle hertil knyttede retlige instrumenter, som parternes konference måtte vedtage, er, i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i konventionen, at opnå en stabilisering af koncentrationerne af drivhusgasser i atmosfæren på et niveau, som kan forhindre farlig antropogen indvirkning på klimasystemet. Dette niveau bør realiseres inden for en tidsramme, der er tilstrækkelig til at sikre, at økosystemerne kan tilpasse sig naturligt til klimaændringerne, til at fødevareproduktionen ikke trues, og til at den økonomiske udvikling kan fortsætte på et bæredygtigt grundlag.

Artikel 3

Principper

Parterne følger bl.a. nedenstående principper i deres foranstaltninger til at opfylde konventionens mål og gennemføre dens bestemmelser:

1. Parterne bør — på et retfærdigt grundlag og i overensstemmelse med deres fælles, men differentierede ansvar og respektive muligheder — beskytte klimasystemet af hensyn til menneskehedens nuværende og kommende generationer. Industrilandsparterne bør derfor tage føringen i bekæmpelsen af klimaændringer og de skadelige virkninger heraf.

2. Der bør tages fuldt hensyn til de særlige behov og vilkår, der gør sig gældende for udviklingslandsparterne, herunder navnlig dem, som er særlig sårbare over for de skadelige virkninger af klimaændringer, og for de parter, herunder navnlig udviklingslandsparter, for hvilke konventionen vil indebære en urimelig eller unormal byrde.

3. Parterne bør træffe forsigtighedsforanstaltninger til at foregribe, forhindre eller mindske årsagerne til klimaændringer og afbøde de skadelige virkninger heraf. Er der risiko for alvorlige eller uoprettelige skader, bør mangel på videnskabeligt baseret sikkerhed ikke bruges som et påskud til at udsætte sådanne foranstaltninger, da politikker og foranstaltninger til imødegåelse af klimaændringer bør være omkostningseffektive, så de kan medføre globale fordele til de lavest mulige omkostninger. I dette øjemed bør der i disse politikker og foranstaltninger tages hensyn til de forskellige socioøkonomiske forhold, de bør være omfattende, dække alle relevante kilder, dræn og reservoirer for drivhusgasser, samt omfatte tilpasningstiltag og tage sigte på alle samfundssektorer. Parterne kan samarbejde i deres bestræbelser på at imødegå klimaændringer.

4. Parterne har ret til og bør fremme bæredygtig udvikling. Politikker og foranstaltninger til at beskytte klimasystemet mod menneskeskabte ændringer bør være tilpasset de enkelte parters særlige omstændigheder og bør være integreret i de nationale udviklingsprogrammer, da økonomisk udvikling er en væsentlig forudsætning for, at der kan træffes foranstaltninger til imødegåelse af klimaændringer.

5. Parterne bør samarbejde om at fremme et gensidigt støttende og åbent internationalt økonomisk system, der kan føre til bæredygtig økonomisk vækst og udvikling for alle parterne, herunder navnlig udviklingslandsparterne, hvorved de vil være i stand til bedre at løse problemerne i forbindelse med klimaændringer. Foranstaltninger til at bekæmpe klimaændringer, herunder unilaterale foranstaltninger, bør ikke være et middel til vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling eller skjult begrænsning af international samhandel.

Artikel 4

Forpligtelser

1. Alle parterne skal, under hensyntagen til deres fælles, men differentierede ansvar og deres særlige nationale og regionale udviklingsprioriteringer, mål og omstændigheder:

a) udvikle, jævnligt ajourføre, offentliggøre og i medfør af artikel 12 meddele parternes konference nationale opgørelser over antropogene emissioner fordelt på kilder og optagelsen heraf fordelt på dræn for alle drivhusgasser, der ikke er reguleret af Montreal-protokollen, med anvendelse af sammenlignelige metoder, der skal godkendes af parternes konference;

b) opstille, gennemføre, offentliggøre og jævnligt ajourføre nationale, og, hvor det måtte være relevant, regionale programmer for foranstaltninger til at imødegå klimaændringer under hensyntagen til kilderne for antropogene emissioner og drænene for optagelse af alle drivhusgasser, der ikke er reguleret af Montreal-protokollen, og foranstaltninger til at fremme hensigtsmæssig tilpasning til klimaændringer;

c) fremme og samarbejde om udvikling, anvendelse og videreformidling, herunder overførsel, af teknologi, fremgangsmåder og processer, som kan kontrollere, mindske eller forhindre antropogene emissioner af drivhusgasser, der ikke er reguleret af Montreal-protokollen, i alle relevante sektorer, herunder energi-, transport-, industri-, landbrugs-, skovbrugs- og affaldshåndteringssektoren;

d) fremme bæredygtig forvaltning samt fremme og samarbejde om bevarelse og eventuelt forøgelse af dræn og reservoirer for alle drivhusgasser, der ikke er reguleret af Montreal-protokollen, herunder biomasse, skove og oceaner, såvel som andre terrestriske og marine økosystemer samt kystøkosystemer;

e) samarbejde om at træffe forberedelser til at tilpasse sig virkningerne af klimaændringer; udvikle og opstille passende, integrerede planer for forvaltning af kystområder, vandressourcer og landbrug, og for beskyttelse og genopretning af områder, navnlig i Afrika, der er ramt af tørke og ørkendannelse såvel som af oversvømmelser;

f) så vidt muligt tage hensyn til klimaændringer i deres relevante sociale, økonomiske og miljømæssige foranstaltninger og anvende passende metoder, f.eks. konsekvensvurderinger, der er udarbejdet og opstillet på nationalt plan, med henblik på at mindske de skadelige virkninger, som de projekter eller foranstaltninger, de træffer for at imødegå eller tilpasse sig klimaændringer, kan få for økonomien, folkesundheden og miljøkvaliteten;

g) fremme og samarbejde om videnskabelig, teknologisk, teknisk, socioøkonomisk og anden forskning, systematiske observationer og udvikling af dataarkiver vedrørende klimasystemet med henblik på at øge forståelsen af og mindske eller fjerne den resterende usikkerhed med hensyn til årsagerne til, virkningerne af, omfanget af og den tidsmæssige udvikling i klimaændringerne og de økonomiske og sociale konsekvenser af forskellige modforanstaltninger;

h) fremme og samarbejde om fuldstændig, åben og hurtig udveksling af relevante videnskabelige, teknologiske, tekniske, socioøkonomiske og juridiske oplysninger vedrørende klimasystemet og klimaændringer og vedrørende de økonomiske og sociale konsekvenser af forskellige modforanstaltninger;

i) fremme og samarbejde om undervisning, uddannelse og folkeoplysning vedrørende klimaændringer og anspore til størst mulig medvirken i denne proces, herunder fra ikke-statslige organisationer;

j) meddele parternes konference oplysninger om gennemførelsen, jf. artikel 12.

2. Industrilandsparterne og andre parter opført i bilag 1 indgår nedenstående forpligtelser:

a) Hver af disse parter opstiller nationale [1] strategier og træffer foranstaltninger i overensstemmelse hermed til at imødegå klimaændringer ved at begrænse sine antropogene emissioner af drivhusgasser, og ved at beskytte og øge sine dræn og reservoirer for drivhusgasser. Disse strategier og foranstaltninger vil vise, at industrilandene, i overensstemmelse med konventionens mål, går i spidsen for at ændre udviklingen i de antropogene emissioner på lang sigt, idet de erkender, at tilbagevenden ved udgangen af dette årti til tidligere niveauer for antropogene emissioner af kuldioxid og andre drivhusgasser, der ikke er reguleret af Montreal-protokollen, vil medvirke til en sådan ændring i udviklingen, og idet de tager hensyn til forskellene i disse parters udgangspunkter og fremgangsmåder, økonomiske strukturer og ressourcegrundlag, behov for at bevare en stærk og bæredygtig økonomisk vækst, tilgængelig teknologi og andre individuelle omstændigheder, såvel som behovet for, at hver af disse parter yder rimelige og passende bidrag til den samlede indsats henimod opfyldelsen af dette mål. De nævnte parter kan gennemføre strategierne og foranstaltningerne i fællesskab med andre parter og kan bistå andre parter med at bidrage til opfyldelsen af konventionens mål, herunder navnlig målet med nærværende punkt.

[1] Omfatter også strategier og foranstaltninger, der vedtages af regionale organisationer for økonomisk integration.

b) For at fremme udviklingen i denne retning meddeler hver af disse parter senest seks måneder efter konventionens ikrafttræden for den pågældende part og regelmæssigt derefter, i overensstemmelse med artikel 12, detaljerede oplysninger om sine strategier og foranstaltninger som omhandlet i pkt. a), såvel som oplysninger om sine herpå baserede prognoser for antropogene emissioner fordelt på kilder og optagelse fordelt på dræn af drivhusgasser, der ikke er reguleret af Montreal-protokollen, i det i pkt. a) nævnte tidsrum med henblik på, samlet eller hver for sig, at bringe disse antropogene emissioner af kuldioxid og andre drivhusgasser, der ikke er reguleret af Montreal-protokollen, tilbage til deres 1990-niveauer. Disse oplysninger gennemgås af parternes konference på dennes første samling og regelmæssigt derefter, jf. artikel 7.

c) Beregninger af emissioner fordelt på kilder og optagelse fordelt på dræn af drivhusgasser, med henblik på anvendelsen af pkt. b), bør bygge på den bedste foreliggende videnskabelige viden, herunder om drænenes faktiske kapacitet og gassernes respektive bidrag til klimaændringer. Parternes konference undersøger og vedtager metoder til disse beregninger på sin første samling og gennemgår dem regelmæssigt derefter.

d) Parternes konference undersøger på sin første samling, om pkt. a) og b) er hensigtsmæssige. Denne undersøgelse gennemføres i lyset af de bedste foreliggende videnskabelige oplysninger om og vurderinger af klimaændringerne og virkningerne heraf såvel som relevante tekniske, sociale og økonomiske oplysninger. Ud fra denne undersøgelse træffer parternes konference passende foranstaltninger, som bl.a. kan omfatte vedtagelse af ændringer til de i pkt. a) og b) omhandlede forpligtelser. Parternes konference træffer endvidere på sin første samling afgørelser om kriterierne for fælles gennemførelse som anført i pkt. a). Senest den 31. december 1998 foretages der en yderligere undersøgelse af pkt. a) og b) og derefter med jævne mellemrum, som fastsat af parternes konference, indtil konventionens mål er opfyldt.

e) Hver af de nævnte parter skal:

(i) alt efter behov samordne relevante økonomiske og administrative virkemidler, der udvikles med henblik på at opfylde konventionens mål med andre af de nævnte parter

(ii) identificere og jævnligt gennemgå egne politikker og fremgangsmåder, som fremmer aktiviteter, der yderligere øger niveauerne for antropogene emissioner af drivhusgasser, som ikke er reguleret af Montreal-protokollen.

f) Parternes konference gennemgår senest den 31. december 1998 de foreliggende oplysninger med henblik på at vedtage eventuelle ændringer til listerne i bilag 1 og 2, med den berørte parts samtykke.

g) Enhver part, der ikke er opført i bilag 1, kan i sit ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument eller når som helst derefter meddele depositaren, at den agter at være bundet af pkt. a) og b). Depositaren underretter de andre signatarer og parter om enhver sådan meddelelse.

3. De industrilandsparter og andre industrialiserede parter, der er opført i bilag 2, tilvejebringer nye og supplerende finansielle ressourcer til at dække de godkendte samlede omkostninger, som udviklingslandsparterne afholder for at opfylde deres forpligtelser i henhold til artikel 12, stk. 1. De tilvejebringer også de finansielle ressourcer, herunder til teknologioverførsel, som udviklingslandsparterne behøver til at dække de godkendte samlede ekstraomkostninger ved gennemførelsen af foranstaltninger, som er omfattet af stk. 1 i denne artikel, og som en udviklingslandspart har aftalt med den eller de i artikel 11 omhandlede internationale enheder, i overensstemmelse med den nævnte artikel. Ved opfyldelsen af disse forpligtelser tages der hensyn til, at tilførslen af midler skal være adækvat og forudsigelig, og at byrden bør fordeles passende mellem industrilandsparterne.

4. Industrilandsparterne og andre industrialiserede parter, der er opført i bilag 2, bistår endvidere udviklingslandsparter, der er særligt sårbare over for de skadelige virkninger af klimaændringer, med at dække omkostningerne til deres tilpasning til disse skadelige virkninger.

5. Industrilandsparterne og andre industrialiserede parter opført i bilag 2, træffer de videst mulige foranstaltninger til, alt efter omstændighederne, at fremme, lette og finansiere overførsel af eller adgang til miljøvenlig teknologi og knowhow til andre parter, herunder navnlig udviklingslandsparter, så de kan gennemføre konventionens bestemmelser. I denne proces støtter industrilandsparterne udviklingen og udbygningen af udviklingslandsparternes egen kapacitet og teknologi. Andre parter og organisationer, der er i stand hertil, kan også medvirke til at fremme overførslen af denne teknologi.

6. Bl.a. hvad angår valget af referenceniveau for antropogene emissioner af drivhusgasser, der ikke er reguleret af

Montreal-protokollen, indrømmer parternes konference de parter i bilag 1, som befinder sig i overgangen til markedsøkonomi, et vist spillerum i opfyldelsen af deres forpligtelser i henhold til stk. 2 for at give disse parter større mulighed for at imødegå klimaændringer.

7. Udviklingslandsparternes mulighed for at opfylde deres forpligtelser i henhold til konventionen fyldestgørende vil afhænge af industrilandsparternes opfyldelse af deres forpligtelser i henhold til konventionen for så vidt angår finansielle ressourcer og teknologioverførsel, under fuld hensyntagen til, at udviklingslandsparternes første og væsentligste prioriteringer er økonomisk og social udvikling og bekæmpelse af fattigdommen.

8. Ved opfyldelsen af forpligtelserne i denne artikel overvejer parterne, hvilke foranstaltninger, herunder finansiering, forsikring og teknologioverførsel, der bør træffes i henhold til konventionen, for at imødekomme udviklingslandsparternes særlige behov og problemer, som de skadelige virkninger af klimaændringer og/eller konsekvenserne af gennemførelsen af modforanstaltninger vil medføre, navnlig for:

a) små øriger

b) lande med lavtliggende kystområder

c) lande med aride og semi-aride områder, skovområder og områder, der trues af skovdød

d) lande med områder, der er udsat for naturkatastrofer

e) lande med områder, der er udsat for tørke og ørkendannelse

f) lande med stærkt luftforurenede byområder

g) lande med områder med sårbare økosystemer, herunder bjergøkosystemer

h) lande, hvis økonomi i høj grad afhænger af indtægter fra produktion, forarbejdning og eksport og/eller forbrug af fossile brændstoffer og energiintensive produkter

i) indlandsstater og transitlande.

Parternes konference kan endvidere, alt efter behov, træffe foranstaltninger for så vidt angår dette punkt.

9. Parterne tager i deres foranstaltninger med hensyn til finansiering og teknologioverførsel fuldt hensyn til de mindst udviklede landes særlige behov og situation.

10. Ved opfyldelsen af konventionens forpligtelser tager parterne, i overensstemmelse med artikel 10, hensyn til situationen for de parter, herunder navnlig udviklingslandsparter, hvis økonomi er sårbar over for de skadelige virkninger af foranstaltninger til imødegåelse af klimaændringer. Dette gælder bl.a. parter, hvis økonomi er stærkt afhængig af indtægter fra produktion, forarbejdning og eksport og/eller forbrug af fossile brændstoffer og energiintensive produkter og/eller anvendelse af fossile brændstoffer, som disse lande meget vanskeligt kan erstatte med andre energiformer.

Artikel 5

Forsikring og systematiske observationer

Ved opfyldelsen af deres forpligtelser i medfør af artikel 4, stk. 1, litra g), skal parterne:

a) støtte og eventuelt videreudvikle internationale og mellemstatslige programmer og netværk eller organisationer, hvis formål det er åt planlægge, gennemføre, vurdere og finansiere forskning, dataindsamling og systematiske observationer, under hensyntagen til behovet for at begrænse dobbeltarbejde mest muligt

b) støtte internationale og mellemstatslige bestræbelser på at styrke systematiske observationer og landenes, navnlig udviklingslandenes, videnskabelige og tekniske forskningsmuligheder og -midler og på at fremme adgangen til og udveksling af data og analysen heraf fra områder, der ikke hører under deres nationale jurisdiktion

c) tage hensyn til udviklingslandenes særlige problemer og behov og samarbejde om at forbedre disse landes egne midler til og muligheder for at deltage i de bestræbelser, der henvises til i pkt. a) og b).

Artikel 6

Undervisning, uddannelse og folkeoplysning

Ved opfyldelsen af deres forpligtelser i henhold til artikel 4, stk. 1, litra i), skal parterne:

a) på nationalt og eventuelt på subregionalt og regionalt plan og i overensstemmelse med nationale love og bestemmelser samt inden for rammerne af deres respektive muligheder fremme og lette:

   i) udvikling og gennemførelse af undervisnings- og oplysningsprogrammer om klimaændringer og virkningerne heraf

ii) offentlighedens adgang til oplysninger om klimaændringer og virkningerne heraf

iii) offentlighedens medvirken i undersøgelser af klimaændringer og virkningerne heraf, og i udvikling af passende forholdsregler

iv) uddannelse af videnskabeligt, teknisk og administrativt personale;

b) samarbejde om og fremme, på internationalt plan og eventuelt via allerede eksisterende organer:

i) udvikling og udveksling af undervisnings- og oplysningsmateriale om klimaændringer og virkningerne heraf

ii) udvikling og gennemførelse af undervisnings- og uddannelsesprogrammer, herunder udbygning af nationale institutioner og udveksling eller udstationering af personale, som kan uddanne eksperter på dette område, nanvlig for udviklingslandene.

Artikel 7

Parternes konference

1. Hermed oprettes en konference for parterne.

2. Parternes konference, som er det øverste organ for denne konvention, gør regelmæssigt status over gennemførelsen af konventionen og eventuelle dertil knyttede retlige instrumenter, som parternes konference måtte vedtage, og træffer, inden for rammerne af sit mandat, de afgørelser, der behøves til at fremme en effektiv gennemførelse af konventionen. I dette øjemed påtager parternes konference sig følgende:

a) i lyset af målet med konventionen, de erfaringer, der indhentes i forbindelse med gennemførelsen heraf, og udviklingen i den videnskabelige og teknologiske viden, gennemgår den regelmæssigt parternes forpligtelser og de institutionelle ordninger i henhold til konventionen

b) den fremmer og letter udvekslingen af oplysninger om de foranstaltninger, parterne træffer for at imødegå klimaændringer og virkningerne heraf, under hensyntagen til parternes forskellige vilkår, ansvar og muligheder og deres respektive forpligtelser i henhold til konventionen

c) på anmodning af to eller flere parter fremmer den samordningen af foranstaltninger, som disse træffer for at imødegå klimaændringer og virkningerne heraf, under hensyntagen til parternes forskellige vilkår, ansvar og muligheder og deres respektive forpligtelser i henhold til konventionen

d) i overensstemmelse med konventionens mål og bestemmelser fremmer og leder den udvikling og regelmæssig videreudvikling af sammenlignelige metoder, som godkendes af parternes konference, og som bl.a. skal anvendes til at udarbejde opgørelser over drivhusgasemissioner fordelt på kilder og optagelse heraf fordelt på dræn, og til vurdering af effektiviteten ved foranstaltninger til at begrænse emissionen og øge optagelsen af disse gasser

e) på grundlag af alle de oplysninger, den får meddelt i henhold til konventionens bestemmelser, vurderer den parternes gennemførelse af konventionen, de samlede virkninger af de foranstaltninger, der træffes i henhold til konventionen, navnlig de miljømæssige, økonomiske og sociale virkninger, såvel som de samlede konsekvenser heraf, og fremskridtene henimod opfyldelse af konventionens mål

f) den gennemgår og godkender regelmæssige rapporter om konventionens gennemførelse og sørger for offentliggørelse heraf

g) den fremkommer med henstillinger om alle spørgsmål af betydning for konventionens gennemførelse

h) den søger at mobilisere finansielle ressourcer i overensstemmelse med artikel 4, stk. 3, 4 og 5, og artikel 11

i) den opretter de hjælpeorganer, der skønnes nødvendige til konventionens gennemførelse

j) den gennemgår rapporter forelagt af sine hjælpeorganer og vejleder disse

k) den vedtager og godkender ved konsensus forretningsorden og finansielle regler for konferencen selv og for eventuelle hjælpeorganer

l) den kan anmode om og benytte kompetente internationale organisationers og mellemstatslige og ikke-statslige organers tjenester og bistand samt de oplysninger, de tilvejebringer

m) den udøver andre funktioner, der kræves til opfyldelse af konventionens mål, såvel som alle andre funktioner, den pålægges i henhold til konventionen.

3. Parternes konference vedtager på sit første møde sin egen forretningsorden såvel som forretningsordner for de ved konventionen oprettede hjælpeorganer; de nævnte forretningsordner omfatter beslutningsprocedurer for spørgsmål, der ikke allerede er omfattet af de i konventionen fastsatte beslutningsprocedurer. Procedurerne kan indeholde bestemmelse om, hvilket flertal der kræves til vedtagelse af bestemte afgørelser.

4. Den første samling for parternes konference indkaldes af det i artikel 21 omhandlede midlertidige sekretariat og afholdes senest ét år efter datoen for konventionens ikrafttræden. Derefter afholdes der ordinære samlinger for parternes konference hvert år, medmindre andet fastsættes af parternes konference.

5. Ekstraordinære samlinger for parternes konference afholdes på et hvilket som helst tidspunkt, som konferencen måtte skønne nødvendigt, eller på skriftlig anmodning af en af parterne, forudsat at denne anmodning, senest seks måneder efter at parterne er blevet underrettet herom af sekretariatet, støttes af mindst en tredjedel af dem.

6. De Forenede Nationer, dets særorganisationer og Det Internationale Atomenergiagentur såvel som enhver medlemsstat deraf eller observatører dertil, som ikke er part i denne konvention, kan som observatører være repræsenteret på samlingerne for parternes konference. Ethvert organ eller agentur, det være sig nationalt eller internationalt, statsligt eller ikke-statsligt, som har kompetence på områder, der henhører under konventionen, og som har underrettet sekretariatet om, at det som observatør ønsker at lade sig repræsentere ved en samling for parternes konference, kan få adgang, medmindre mindst en tredjedel af de tilstedeværende parter gør indsigelse herimod. Observatørers adgang til og deltagelse i samlinger finder sted efter den af parternes konference vedtagne forretningsorden.

Artikel 8

Sekretariat

1. Der oprettes herved et sekretariat.

2. Sekretariatets funktioner er følgende:

a) at tilrettelægge og forberede samlinger for parternes konference og dets hjælpeorganer oprettet i henhold til konventionen og yde dem den ønskede service

b) at sammenfatte og videresende de rapporter, det får forelagt

c) på anmodning at yde parterne, herunder navnlig udviklingslandsparterne, bistand og formidle de oplysninger, der kræves i medfør af konventionens bestemmelser

d) at udarbejde rapporter over sine aktiviteter og forelægge dem for parternes konference

e) at sikre den nødvendige samordning med sekretariaterne for andre relevante internationale organer

f) under tilsyn fra parternes konference at indgå de administrative og kontraktmæssige ordninger, som måtte være nødvendige til en forsvarlig udførelse af sekretariatets opgaver

g) at udføre de andre sekretariatsfunktioner, der er anført i konventionen og i protokollerne hertil, samt andre opgaver, som parternes konference måtte beslutte at tildele det.

3. På den første samling udpeger parternes konference et fast sekretariat og træffer dispositioner for dets arbejde.

Artikel 9

Hjælpeorgan for videnskabelig og teknologisk rådgivning

1. Der oprettes hermed et hjælpeorgan for videnskabelig og teknologisk rådgivning, som skal give parternes konference og i givet fald dennes andre hjælpeorganer passende oplysninger og ekspertudtalelser om videnskabelige og teknologiske spørgsmål i tilknytning til konventionen. Dette organ, der er åbent for deltagelse fra alle parterne, er tværfagligt. Det omfatter regeringsrepræsentanter med kompetence på det relevante fagområde. Det aflægger regelmæssigt rapport for parternes konference om alle aspekterne af sit arbejde.

2. Dette organ, der sorterer under parternes konferene, og som støtter sig til eksisterende kompetente internationale organer, har følgende opgaver:

a) at gøre status over udviklingen i forskningen i klimaændringer og virkningerne heraf

b) at forberede videnskabelige vurderinger af virkningerne af de foranstaltninger, der træffes i henhold til konventionen

c) at indkredse nyskabende, effektiv og avanceret teknologi og knowhow og rådgive om måder og midler til at fremme udvikling og/eller overførsel af denne teknologi

d) at afgive udtalelser om videnskabelige programmer, internationalt samarbejde om forskning og udvikling vedrørende klimaændringer såvel som om måder og midler til at bistå udviklingslandene med at opbygge deres egen kapacitet på området

e) at besvare de videnskabelige, teknologiske og metodemæssige spørgsmål, som parternes konference og dets hjælpeorganer måtte stille det.

3. Dette organs opgaver og kommissorium kan fastlægges nærmere af parternes konference.

Artikel 10

Hjælpeorgan for konventionens gennemførelse

1. Der oprettes hermed et hjælpeorgan for konventionens gennemførelse, som skal bistå parternes konference

med at vurdere og undersøge, om konventionen gennemføres korrekt. Dette organ er åbent for deltagelse af alle parterne og omfatter regeringsrepræsentanter, der er eksperter i spørgsmål vedrørende klimaændringer. Det forelægger regelmæssigt rapport for parternes konference om alle aspekter af sit arbejde.

2. Dette organ, der sorterer under parternes konference, har følgende opgaver:

a) at gennemgå de oplysninger, der meddeles i medfør af artikel 12, stk. 1, for at vurdere den samlede kumulative virkning af de foranstaltninger, parterne træffer i lyset af de seneste videnskabelige vurderinger af klimaændringerne

b) at gennemgå de oplysninger, der meddeles i medfør af artikel 12, stk. 2, for at bistå parternes konference med at gennemføre de undersøgelser, der kræves i artikel 4, stk. 2, litra d)

c) eventuelt at bistå parternes konference med at forberede og gennemføre dens beslutninger.

Artikel 11

Finansieringsmekanisme

1. Der fastsættes hermed en mekanisme for tilvejebringelse af finansielle ressourcer i form af tilskud eller favorable betingelser, herunder for teknologioverførsel. Den sorterer under parternes konference, som den skal aflægge regnskab for, og som fastsætter dens politik, programprioriteringer og støttekriterier i tilknytning til konventionen. Mekanismens drift overdrages til en eller flere allerede eksisterende internationale instanser.

2. I finansieringsmekanismen skal parterne repræsenteres på et rimeligt og afbalanceret grundlag, inden for rammerne af et gennemsigtigt ledelsessystem.

3. Parternes konference og den eller de instanser, der har fået finansieringsmekanismens drift i opdrag, træffer dispositioner til gennemførelse af de ovenstående punkter, herunder følgende:

a) nærmere bestemmelser til at sikre, at de finansierede projekter til imødegåelse af klimaændringer er i overensstemmelse med den politik og de programprioriteringer og støttekriterier, parternes konference har fastsat

b) nærmere bestemmelser for, hvorledes en given beslutning om finansiering kan tages op til fornyet vurdering i lyset af den politik og de programprioriteringer og støttekriterier, parternes konference har fastsat

c) den eller de ansvarlige instansers forelæggelse af regelmæssige rapporter for parternes konference om mekanismens finansieringsoperationer, i overensstemmelse med kravet om regnskabsaflæggelse i stk. 1

d) forudsigelig og gennemskuelig beregning af, hvilket finansieringsbeløb der er nødvendigt og disponibelt til gennemførelse af konventionen, og fastsættelse af, under hvilke betingelser dette beløb regelmæssigt skal tages op til revision.

4. Parternes konference træffer dispositioner til at gennemføre de ovennævnte bestemmelser på sin første samling, idet den gennemgår og tager hensyn til de i artikel 21, stk. 3, omhandlede midlertidige arrangementer, og afgør, om disse arrangementer skal bevares. Senest fire år herefter tager parternes konference finansieringsmekanismen op til revision og træffer passende foranstaltninger.

5. Industrilandsparterne kan ligeledes tilvejebringe og udviklingslandsparter kan få tildelt finansielle ressourcer til at gennemføre konventionen ad bilaterale, regionale eller andre multilaterale kanaler.

Artikel 12

Meddelelse af oplysninger om gennemførelsen

1. I medfør af artikel 4, stk. 1, meddeler hver part, via sekretariatet, parternes konference følgende oplysninger:

a) en national opgørelse over antropogene emissioner fordelt på kilder og optagelsen fordelt på dræn af alle drivhusgasser, der ikke er reguleret af Montreal-protokollen, så vidt den pågældende part er i stand hertil, med anvendelse af sammenlignelige metoder, som parternes konference skal vedtage og fremme anvendelsen af

b) en generel beskrivelse af, hvilke skridt parten har taget eller planlagt for at gennemføre konventionen

c) alle andre oplysninger, som parten anser for relevante for opfyldelse af konventionens mål, og som den mener bør medtages i dens meddelelse, herunder om muligt oplysninger, der kan bruges til beregning af udviklingen i emissionerne globalt.

2. Hver industrilandspart og enhver anden part opført i bilag I meddeler endvidere følgende oplysninger:

a) en detaljeret beskrivelse af den politik og de foranstaltninger, den har vedtaget for at opfylde sine forpligtelser i henhold til artikel 4, stk. 2, litra a) og b)

b) et nøjagtigt skøn over, hvilke virkninger den politik og de foranstaltninger, der henvises til i pkt. a), vil have på de antropogene emissioner fordelt på kilder, og optagelsen fordelt på dræn af drivhusgasser i det i artikel 4, stk. 2, litra a), omhandlede tidsrum.

3. Herudover meddeler hver industrilandspart og enhver anden industrialiseret part opført i bilag 2 oplysninger om foranstaltninger truffet i medfør af artikel 4, stk. 3, 4 og 5.

4. Udviklingslandsparter kan på frivilligt grundlag foreslå projekter med henblik på finansiering, herunder teknologier, materialer, udstyr, teknikker eller fremgangsmåder, som behøves til at gennemføre sådanne projekter, om muligt ledsaget af et skøn over samtlige ekstraomkostninger, over nedbringelsen af emissioner og forøgelsen af optagelsen af drivhusgasser, såvel som et skøn over de heraf følgende fordele.

5. Hver industrilandspart og enhver anden part opført i bilag I fremsender sin første meddelelse senest seks måneder efter konventionens ikrafttræden for den pågældende part. Enhver part, der ikke er opført på denne liste, fremsender sin første meddelelse senest tre år efter konventionens ikrafttræden for den pågældende part eller efter tilrådighedsstillelsen af finansielle ressourcer i overensstemmelse med artikel 4, stk. 3. De mindst udviklede parter kan fremsende deres første meddelelse, når de ønsker det. Parternes konference fastsætter hyppigheden for efterfølgende meddelelser for samtlige parters vedkommende, under hensyntagen til den i dette punkt fastsatte differentierede tidsplan.

6. De oplysninger, parterne fremsender i henhold til denne artikel, videresender sekretariatet hurtigst muligt til parternes konference og til eventuelle berørte hjælpeorganer. Parternes konference kan om nødvendigt tage procedurerne for meddelelse af oplysninger op til revision.

7. Parternes konference træffer fra sin første samling foranstaltninger til, at udviklingslandsparterne på anmodning gives teknisk og finansiel støtte til at indsamle og meddele oplysninger i henhold til denne artikel såvel som til at beregne, hvilke tekniske og finansielle midler der er behov for til gennemførelse af foreslåede projekter og afbødende foranstaltninger omhandlet i artikel 4. Støtte af denne art kan alt efter omstændighederne ydes af andre parter, af kompetente internationale organisationer og af sekretariatet.

8. Enhver gruppe af parter kan, i overensstemmelse med retningslinjer fastlagt af parternes konference og efter forudgående meddelelse til parternes konference, opfylde forpligtelserne i denne artikel ved at fremsende en fælles meddelelse, forudsat at den indeholder oplysninger om, hvorledes hver enkelt af disse parter har opfyldt sine forpligtelser i henhold til konventionen.

9. Modtager sekretariatet oplysninger, som en part angiver som fortrolige i overensstemmelse med kriterier, der skal fastsættes af parternes konference, redigerer sekretariatet disse oplysninger på en sådan måde, at deres fortrolighed beskyttes, inden de stilles til rådighed for de organer, der er involveret i videreformidling og gennemgang af oplysninger.

10. Uden at dette indskrænker bestemmelserne i stk. 9, og uden at det berører parternes mulighed for når som helst at offentliggøre deres oplysninger, stiller sekretariatet oplysninger, parterne har meddelt i henhold til denne artikel, til rådighed for offentligheden samtidig med, at de forelægges parternes konference.

Artikel 13

Løsning af spørgsmål vedrørende gennemførelsen

Parternes konference undersøger på sin første samling mulighederne for at indføre en multilateral høringsproces, der står til rådighed for parterne på disses anmodning, og som skal anvendes til løsning af spørgsmål i forbindelse med konventionens gennemførelse.

Artikel 14

Bilæggelse af tvister

1. I tilfælde af tvist mellem to eller flere parter vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af konventionen søger de berørte parter at bilægge tvisten ved forhandling eller ved enhver anden fredelig fremgangsmåde efter eget valg.

2. En part, som ikke er en regional organisation for økonomisk integration, kan, når den ratificerer, accepterer, godkender eller tiltræder denne konvention eller når som helst herefter, skriftligt erklære over for depositaren, at den i tilfælde af tvister vedrørende fortolkning eller anvendelse af konventionen, over for enhver part, der accepterer samme forpligtelse, uden videre og uden særlig aftale accepterer følgende krav:

a) indbringelse af tvisten for Den Internationale Domstol og/eller

b) voldgift i overensstemmelse med den fremgangsmåde, som parternes konference snarest muligt vedtager i et bilag om voldgift.

En part, som er en regional organisation for økonomisk integration, kan fremsætte en erklæring med tilsvarende virkning vedrørende voldgift efter de procedurer, der er omhandlet i pkt. b).

3. En erklæring fremsat i henhold til stk. 2 forbliver i kraft, indtil den udløber i henhold til de heri fastsatte bestemmelser eller indtil tre måneder efter deponering hos depositaren af et skriftligt varsel om opsigelse af erklæringen.

4. En ny erklæring, et varsel om opsigelse eller udløbet af en erklæring har ingen indflydelse på sager, der er indbragt for Den Internationale Domstol eller voldgiftsretten, medmindre parterne i tvisten bliver enige om andet.

5. Hvis de pågældende parter efter udløbet af en frist på tolv måneder, efter at en af parterne har meddelt en anden part, at der er opstået en tvist mellem dem, ikke har kunnet bilægge deres tvist med de i stk. 1 nævnte midler, underkastes tvisten forligsbehandling på anmodning af en hvilken som helst af tvistens parter, uden at dette dog indskrænker bestemmelserne i stk. 2.

6. Der oprettes en forligskommission på anmodning af en af tvistens parter. Kommissionen består af et antal medlemmer, udpeget ligeligt af hver af de berørte parter, og formanden vælges i fællesskab af de således udpegede medlemmer. Kommissionen afsiger en kendelse, som ikke kan appelleres, og som gælder som en henstilling. Parterne anlægger et objektivt syn på den.

7. Parternes konference vedtager snarest muligt yderligere procedurer vedrørende forligsbehandling i et bilag om forligsbehandling.

8. Bestemmelserne i denne artikel finder anvendelse på ethvert hertil knyttet retligt instrument, som parternes konference måtte vedtage, medmindre instrumentet indeholder andre bestemmelser.

Artikel 15

Ændringer til konventionen

1. Enhver part kan foreslå ændringer til konventionen.

2. Ændringer til konventionen vedtages på en ordinær samling for parternes konference. Teksten til enhver ændring, der foreslås til denne konvention, meddeles parterne af sekretariatet mindst seks måneder inden den samling, hvor ændringen foreslås vedtaget. Sekretariatet sender ligeledes de foreslåede ændringer til signatarer af konventionen og, til orientering, til depositaren.

3. Parterne sparer sig ingen anstrengelser for at nå til enighed ved konsensus om enhver foreslået ændring til konventionen. Hvis alle bestræbelser på at opnå konsensus er udtømt, og der ikke nås til enighed, vedtages ændringen, som en sidste udvej, med et flertal på tre fjerdedele af de parter, der er til stede på mødet, og som har afgivet stemme. Sekretariatet sender den vedtagne ændring til depositaren, som rundsender den til samtlige parter med henblik på disses accept.

4. Instrumenter for accept af en ændring deponeres hos depositaren. En ændring, der vedtages i overensstemmelse med stk. 3, træder i kraft for de parter, der har accepteret den, på den 90. dag efter datoen for depositarens modtagelse af et acceptinstrument fra mindst tre fjerdedele af konventionens parter.

5. Ændringen træder i kraft for enhver anden part på den 90. dag efter den pågældende parts deponering hos depositaren af sit instrument for accept af den pågældende ændring.

6. I denne artikel forstås ved udtrykket »parter, der er til stede på mødet, og som har afgivet stemme«, de parter, der er til stede på mødet, og som har stemt ja eller nej.

Artikel 16

Vedtagelse af bilag til konventionen og ændringer til disse bilag

1. Bilag til konventionen er en integrerende del heraf, og medmindre andet er udtrykkeligt anført, er enhver henvisning til konventionen ligeledes en henvisning til bilagene hertil. Uden at dette indskrænker bestemmelserne i artikel 14, stk. 2, litra b), og stk. 7, begrænses disse bilag til lister, formularer og andet beskrivende materiale af videnskabelig, teknisk, proceduremæssig eller administrativ art.

2. Bilag til konventionen foreslås og vedtages efter proceduren i artikel 15, stk. 2, 3 og 4.

3. Et bilag, der er vedtaget i overensstemmelse med stk. 2, træder i kraft for alle parterne i konventionen seks måneder efter, at depositaren har underrettet parterne om bilagets vedtagelse, dog ikke for parter, som inden for den nævnte frist skriftligt har underrettet depositaren om, at de ikke godkender bilaget. Bilaget træder i kraft for parter, som trækker deres meddelelse om ikke-godkendelse tilbage, på den 90. dag efter datoen for depositarens modtagelse af tilbagetrækningen af meddelelsen om ikke-godkendelse.

4. Fremsættelse af forslag til og vedtagelse af ændringer til bilagene til denne konvention og disses ikrafttræden

finder sted efter den samme procedure som for forslag til og vedtagelse af bilagene til konventionen og disses ikrafttræden i overensstemmelse med stk. 2 og 3.

5. Hvis vedtagelse af bilag eller en ændring til et bilag indebærer en ændring i konventionen, træder bilaget eller ændringen til et bilag først i kraft, når ændringen til konventionen selv træder i kraft.

Artikel 17

Protokoller

1. Parternes konference kan på en hvilken som helst ordinær samling vedtage protokoller til konventionen.

2. Teksten til enhver foreslået protokol meddeles parterne af sekretariatet mindst seks måneder inden den nævnte samling.

3. Kravene med hensyn til en protokols ikrafttræden fastsættes i protokollen selv.

4. Kun parter i konventionen kan være parter i en protokol.

5. Beslutninger i medfør af en protokol kan kun træffes af parterne i den pågældende protokol.

Artikel 18

Stemmeret

1. Hver part i konventionen har én stemme, jf. dog stk. 2.

2. Regionale organisationer for økonomisk integration tildeles, til udøvelse af deres stemmeret på områder, der henhører under deres kompetence, et antal stemmer svarende til antallet af de af deres medlemsstater, der er parter i konventionen. Disse organisationer anvender ikke deres stemmeret, såfremt deres medlemsstater anvender deres stemmeret, og vice versa.

Artikel 19

Depositar

Generalsekretæren for De Forenede Nationer er depositar for konventionen og for protokoller hertil vedtaget i overensstemmelse med artikel 17.

Artikel 20

Undertegnelse

Denne konvention er åben for undertegnelse for medlemsstater af De Forenede Nationer eller af en hvilken som helst af dens særorganisationer, eller for parter i Den Internationale Domstols statut, samt for regionale organisationer for økonomisk integration, i Rio de Janeiro under De Forenede Nationers Konference om Miljø og Udvikling, og derefter i De Forenede Nationers hovedkvarter i New York fra den 20. juni 1992 til den 19. juni 1993.

Artikel 21

Midlertidige arrangementer

1. De i artikel 8 omhandlede sekretariatsopgaver udføres midlertidigt af det sekretariat, der er oprettet af generalforsamlingen for De Forenede Nationer i resolution 45/212 af 21. december 1990, indtil afslutningen af den første samling for parternes konference.

2. Ledelsen af det i stk. 1 omhandlede midlertidige sekretariat samarbejder snævert med Det Mellemstatslige Panel for Klimaændringer (IPCC) for at sikre, at panelet kan imødekomme behovet for objektiv videnskabelig og teknisk rådgivning. Også andre relevante videnskabelige organer kan blive hørt.

3. Den Globale Miljøfacilitet (GEF) under De Forenede Nationers Udviklingsprogram, De Forenede Nationers Miljøprogram og Den Internationale Bank for Genopbygning og Udvikling udgør den internationale instans, der midlertidigt overdrages driften af den i artikel 11 omhandlede finansieringsmekanisme. I denne forbindelse bør Den Globale Miljøfacilitet gennemgå en passende omstrukturering, og medlemskab heraf bør være åbent for alle parter, så den kan opfylde kravene i artikel 11.

Artikel 22

Ratifikation, accept, godkendelse og tiltrædelse

1. Konventionen forelægges til ratifikation, accept, godkendelse og tiltrædelse for stater og for regionale organisationer for økonomisk integration. Den er åben for tiltrædelse fra dagen efter den dato, hvor konventionen lukkes for undertegnelse. Ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrumenterne deponeres hos depositaren.

2. Enhver regional organisation for økonomisk integration, som bliver part i konventionen, uden at nogen af den

pågældende organisations medlemsstater selv er part i konventionen, er bundet af alle de i konventionen fastsatte forpligtelser. Hvis en eller flere medlemsstater af en sådan organisation er part i konventionen, afgør organisationen og dens medlemsstater fordelingen af deres forpligtelser i medfør af konventionen. I tilfælde af denne art er organisationen eller medlemsstaterne ikke berettiget til at udøve deres rettigheder i medfør af konventionen samtidigt.

3. Regionale organisationer for økonomisk integration angiver i deres ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrumenter omfanget af deres kompetence på de områder, der omfattes af konventionen. Disse organisationer meddeler ligeledes depositaren, som derefter meddeler parterne enhver væsentlig ændring i omfanget af deres kompetence.

Artikel 23

Ikrafttræden

1. Konventionen træder i kraft på den 90. dag efter datoen for deponering af det 50. ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument.

2. For hver stat eller regional organisation for økonomisk integration, som ratificerer, accepterer, godkender eller tiltræder konventionen efter deponeringen af det 50. ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument, træder konventionen i kraft på den 90. dag efter den dato, hvor den nævnte stat eller regionale organisation for økonomisk integration har deponeret sit ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument.

3. Med hensyn til stk. 1 og 2 kan intet instrument, der deponeres af en regional organisation for økonomisk integration, føjes til de instrumenter, som medlemsstater af den nævnte organisation allerede har deponeret.

Artikel 24

Forbehold

Der må ikke tages forbehold over for denne konvention.

Artikel 25

Opsigelse

1. Efter udløbet af en frist på tre år at regne fra datoen for konventionens ikrafttræden for en part kan den pågældende part når som helst opsige konventionen ved skriftlig meddelelse til depositaren.

2. Enhver opsigelse får virkning efter udløbet af en frist på et år efter datoen for depositarens modtagelse heraf eller på en hvilken som helst anden senere dato, som måtte være anført i opsigelsesmeddelelsen.

3. Enhver part, som har opsagt konventionen, vil ligeledes blive betragtet som havende opsagt de protokoller, hvori den er part.

Artikel 26

Autentiske tekster

Originaleksemplaret af denne konvention, hvis arabiske, engelske, franske, kinesiske, russiske og spanske versioner er lige autentiske, deponeres hos De Forenede Nationers generalsekretær.

TIL BEKRÆFTELSE HERAF har undertegnede, som er behørigt bemyndiget hertil, undertegnet denne konvention.

UDFÆRDIGET i New York, den 9. maj 1992.

BILAG 1

Amerikas Forenede Stater
Australien
Belgien
Bulgarien (a)
Canada
Danmark
Det Europæiske Økonomiske Fællesskab
Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland
Estland (a)
Finland
Frankrig
Grækenland
Hviderusland (a)
Irland
Island
Italien
Japan
Letland (a)
Litauen (a)
Luxembourg
Nederlandene
New Zealand
Norge
Polen (a)
Portugal
Rumænien (a)
Den Russiske Føderation (a)
Spanien
Sverige
Schweiz
Tjekkoslovakiet (a)
Tyrkiet
Tyskland
Ukraine (a)
Ungarn
Østrig

(a) Lande, som er ved at overgå til markedsøkonomi.

BILAG 2

Amerikas Forenede Stater
Australien
Belgien
Canada
Danmark
Det Europæiske Økonomiske Fællesskab
Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland
Finland
Frankrig
Grækenland
Irland
Island
Italien
Japan
Luxembourg
Nederlandene
New Zealand
Norge
Portugal
Spanien
Sverige
Schweiz
Tyrkiet
Tyskland
Østrig

Bilag II til komitéens rapport

RESOLUTION VEDTAGET AF DEN MELLEMSTATSLIGE KOMITÉ FOR FORHANDLING AF EN RAMMEKONVENTION OM KLIMAÆNDRINGER

INC/1992/1. **Midlertidige arrangementer**

DEN MELLEMSTATSLIGE KOMITÉ FOR FORHANDLING OM EN RAMMEKONVENTION OM KLIMAÆNDRINGER —

DER HAR VEDTAGET OG GODKENDT De Forenede Nationers rammeprogram om klimaændringer,

SOM MENER, at der kræves forberedelser til, at konventionen kan fungere hurtigt og effektivt, når den er trådt i kraft,

SOM ENDVIDERE MENER, at det er vigtigt, at alle komitéens deltagere medvirker i forhandlingerne, for så vidt angår de midlertidige arrangementer,

SOM MINDER OM generalforsamlingens resolution 45/212 af 21. december 1990 og resolution 46/169 af 19. december 1991,

1. OPFORDRER alle stater og regionale organisationer for økonomisk integration, som er berettiget hertil, til at undertegne konventionen under De Forenede Nationers Konference om Miljø og Udvikling i Rio de Janeiro eller ved den tidligst mulige efterfølgende lejlighed hertil og herefter at ratificere, acceptere, godkende eller tiltræde konventionen;

2. ANMODER generalsekretæren om at træffe de nødvendige foranstaltninger til at sammenkalde komitéen til et møde i overensstemmelse med artikel 4 i generalforsamlingens resolution 46/169, med henblik på at forberede den første samling for parternes konference, som fastsat i konventionen;

3. ANMODER ENDVIDERE generalsekretæren om at fremsætte henstillinger til generalforsamlingen på dennes 47. samling med henblik på afholdelse af yderligere møder i komitéen indtil konventionens ikrafttræden;

4. OPFORDRER generalsekretæren til i sin beretning for generalforsamlingen, jf. artikel 4 og 9 i resolution 46/169, at fremsætte forslag, hvorved det i henhold til resolution 45/212 oprettede sekretariat kan fortsætte sine aktiviteter, indtil parternes konference udpeger sekretariatet for konventionen;

5. ANMODER regeringer og organisationer om at yde frivillige bidrag til den fond uden for budgettet, der er oprettet i henhold til generalforsamlingens resolution 45/212 med henblik på at bidrage til dækning af omkostningerne ved de midlertidige arrangementer, og om at sikre fuldstændig og effektiv deltagelse i alle komitéens møder fra udviklingslandenes side, navnlig de mindst udviklede lande og udviklingslande, der er små øriger, såvel som udviklingslande, der er ramt af tørke og ørkendannelse;

6. OPFORDRER stater og regionale organisationer for økonomisk integration, der er bemyndiget til at undertegne konventionen, snarest muligt at meddele sekretariatets ledelse oplysninger om foranstaltninger, der er i overensstemmelse med konventionens bestemmelser, indtil konventionen træder i kraft.

9. maj 1992

BILAG II

ERKLÆRING FRA DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE FÆLLESSKAB I OVERENSSTEMMELSE MED ARTIKEL 22, STK. 3, I RAMMEKONVENTIONEN OM KLIMAÆNDRINGER

I medfør af de relevante bestemmelser i EØF-Traktaten, som ændret ved Den Europæiske Fælles Akt (og Traktaten om Den Europæiske Union), har Fællesskabet kompetence til at træffe foranstaltninger med henblik på at beskytte atmosfæren og klimaet, herunder kompetence til at indgå internationale aftaler. Denne kompetence er eksklusiv i handelsanliggender. På de områder, der omfattes af de nedenfor anførte fællesskabsforskrifter, er Fællesskabets kompetence dels eksklusiv, dels blandet.

Fællesskabet vil i fremtiden kunne påtage sig yderligere opgaver ved at vedtage mere specifik lovgivning om klimaændringer.

LISTE OVER EF-LOVGIVNING OG FORANSTALTNINGER

A. **Energisektoren: Generelt**

1. Rådets forordning (EØF) nr. 2008/90 om fremme af energiteknologi i Europa (Thermie-programmet) (EFT nr. L 185 af 17. 7. 1990)
2. Rådets beslutning 89/364/EØF om Fællesskabets handlingsprogram til forbedring af elektricitetsudnyttelsen (EFT nr. L 157 af 9. 6. 1989)
3. Rådets beslutning 91/565/EØF om fremme af energieffektiviteten i Fællesskabet (SAVE-programmet) (EFT nr. L 307 af 8. 11. 1991)
4. Rådets resolution af 16. september 1986 om nye energipolitiske mål for Fællesskabet frem til 1995 og konvergensen mellem medlemsstaternes politik (EFT nr. C 241 af 25. 9. 1986)
5. Rådets resolution af 26. november 1986 om EF-retningslinjer for udvikling af nye og vedvarende energikilder (EFT nr. C 316 af 9. 12. 1986)
6. Meddelelse fra Kommissionen til Rådet om ren og effektiv energi i udviklingens tjeneste (SEK(92) 708 endelig udg. af 26. 5. 1992)
7. Meddelelse fra Kommissionen til Rådet om »Energi og miljø« (KOM(89) 369 endelig udg. af 8. 2. 1990)
8. Forslag til Rådets direktiv om angivelse af husholdningsapparaters energi- og ressourceforbrug ved hjælp af mærkning og standardiseret varedeklaration (KOM(91) 285 endelig udg. af 6. 8. 1991)
9. Forslag til Rådets direktiv om mindsteværdier for energiudnyttelsen af nye varmtvandskedler, der anvender flydende eller gasformigt brændsel (KOM(90) 368 endelig udg. af 22. 11. 1990)

B. **EF-strategi for stabilisering af CO_2-emissionerne**

10. Meddelelse fra Kommissionen til Rådet — en EF-strategi til begrænsning af emissionen af kuldioxid og forbedring af energieffektiviteten (KOM(92) 246 endelig udg. af 1. 6. 1992)
11. Forslag til Rådsbeslutning om en overvågningsmekanisme for emissionen af CO_2 og andre drivhusgasser i Fællesskabet (SEK(92) 854 endelig udg. af 22. 5. 1992)
12. Forslag til Rådets direktiv om begrænsning af kuldioxidemissionen gennem en forbedring af energieffektiviteten (SAVE-programmet) (KOM(92) 182 endelig udg. af 26. 6. 1992)
13. Forslag til Rådets direktiv om indførelse af en afgift af CO_2-emissioner og af energi (KOM(92) 226 endelig udg. af 30. 6. 1992)
14. Forslag til Rådets beslutning om fremme af vedvarende energikilder i Fællesskabet (Altener-programmet) (KOM(92) 180 endelig udg. af 29. 6. 1992)

C. **Finansielle instrumenter**

15. Rådets forordning (EØF) nr. 1973/92 af 21. maj 1992 om oprettelse af et finansielt instrument for miljøet (LIFE) (EFT nr. L 206 af 22. 7. 1992)
16. Henstilling med henblik på en rådsafgørelse om EF's deltagelse i Den Globale Miljøfacilitet (GEF) (SEK(92) 694 endelig udg. af 5. 5. 1992)

17. Rådets forordning (EØF) nr. 443/92 om finansiel og faglig bistand til og økonomisk samarbejde med udviklingslandene i Asien og Latinamerika (EFT nr. L 52 af 27. 2. 1992)

18. Rådets forordning (EØF) nr. 1762/92 af 29. juni 1992 om gennemførelse af protokollerne om finansielt og fagligt samarbejde indgået af Fællesskabet med tredjelandene i Middelhavsområdet (EFT nr. L 181 af 1. 7. 1992)

19. Rådets forordning (EØF) nr. 1763/92 af 29. juni 1992 om finansielt samarbejde af interesse for alle tredjelande i Middelhavsområdet (EFT nr. L 181 af 1. 7. 1992)

20. Rådets og Kommissionens afgørelse af 25. februar 1991 om indgåelse af fjerde AVS/EØF-konvention. Afgørelse nr. 91/400/EKSF, EØF (EFT nr. L 229 af 17. 8. 1991)

D. **Forskning og systematiske observationer**

21. Rådets forordning (EØF) nr. 1210/90 af 7. maj 1990 om oprettelse af Det Europæiske Miljøagentur og Det Europæiske Miljøoplysnings- og Miljøovervågningsnet (EFT nr. L 120 af 11. 5. 1990)

22. Rådets beslutning af 20. november 1989 om et europæisk program for klimatologi og naturkatastrofer (EPOCH) og et europæisk program for videnskab, teknologi på miljøbeskyttelsesområdet (STEP) (EFT nr. L 359 af 8. 12. 1989)

23. Rådets beslutning af 7. juni 1991 om et særprogram for forskning og teknologisk udvikling inden for miljø (1990-1994) (EFT nr. C 192 af 16. 7. 1991)

24. Rådets beslutning 89/236/EØF om et særprogram for forskning og teknologisk udvikling på energiområdet — ikke-nuklear energi og rationel energiudnyttelse (1989-1992) (JOULE-programmet) (EFT nr. L 98 af 11. 4. 1989)

E. **Skovbrug**

25. Rådets forordning (EØF) nr. 3528/86 af 17. november 1986 om beskyttelse af skovene i Fællesskabet mod luftforurening (EFT nr. L 217 af 31. 7. 1992), ændret ved forordning (EØF) nr. 2157/92 af 23. juli 1992

26. Rådets forordning (EØF) nr. 2158/92 af 23. juli 1992 om beskyttelse af skovene i Fællesskabet mod brande (EFT nr. L 217 af 31. 7. 1992)

27. Rådets forordning (EØF) nr. 1765/92 af 30. juni 1992 om indførelse af en støtteordning for producenter af visse markafgrøder (EFT nr. L 181 af 1. 7. 1992)

28. Rådets forordning (EØF) nr. 2080/92 af 30. juni 1992 om en fællesskabsordning med støtte til skovbrugsforanstaltninger i landbruget (EFT nr. L 215 af 30. 7. 1992)

F. **Transport**

29. Rådets direktiv 92/6/EØF om montering og anvendelse af hastighedsbegrænsende anordninger i visse klasser af motorkøretøjer i Fællesskabet (EFT nr. L 57 af 2. 3. 1992)

30. Rådets direktiv 92/55/EØF af 22. juni 1992 om ændring af direktiv 77/143/EØF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om teknisk kontrol med motordrevne køretøjer og påhængskøretøjer dertil (udstødning) (KOM(91) 244 endelig udg. — EFT nr. 189 af 20. 7. 1991)

31. Rådets direktiv 91/440/EØF af 29. juli 1991 om udvikling af Fællesskabets jernbaner (EFT nr. L 237 af 24. 8. 1991)

32. Rådets forordning (EØF) nr. 1893/91 af 20. juni 1991 om ændring af forordning (EØF) nr. 1191/69 om medlemsstaternes fremgangsmåde med hensyn til de med begrebet offentlig tjeneste forbundne forpligtelser inden for sektoren for transport med jernbane, ad landeveje og sejlbare vandveje (EFT nr. L 169 af 29. 6. 1991)

33. Rådets direktiv 75/130/EØF af 17. februar 1975 om indførelse af fælles regler for visse former for kombineret godstransport (jernbane/landevej) mellem medlemsstaterne (EFT nr. L 48 af 22. 2. 1975), under ændring ved Kommissionens meddelelse om etablering af et europæisk kombineret transportnet (KOM(92) 230)

BILAG III

UDKAST TIL ERKLÆRING OM DET EUROPÆISKE FÆLLESSKABS GENNEMFØRELSE AF FN'S RAMMEKONVENTION OM KLIMAÆNDRINGER

Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater bekræfter målet om stabilisering af CO_2-emissionerne på 1990-niveauet i Fællesskabet som helhed inden år 2000.